TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä, paitsi maanantaina.

TOIMITUSKUNTA:

W. N. REIVO, A. SALMI, L. MOILANEN, J. MALO, K. E. HEIKKINEN.

TOVERI
(The Comrade)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Monday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40c per inch. Special discount allowed for larger and continuous advertisements.

TOVERI, BOX 99, ASTORIA, OREGON.
AUGUST NIKULA, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post-Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3rd, 1879.

SUBSCRIPTION RATES:
IN THE UNITED STATES AND CANADA:
For 1 year $3.75; For 6 Months, $2.00; For 3 Months, $1.25; For 1 Month 50c.

Ilmotushinta 40c palstatuumalta. Kuoleman-ilmotukset $1.50 kerta ja muistovärsyillä $2.00 kerta. Kihlaus-, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, hajutaantieto- ja nimenmuutto-ilmotukset 25c kerta, naima-ilmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset seuraavan hintaluettelon mukaan palstatuumalta: 1 v. 20c, ½ v. 20c, 3 kk. 25c, 1 kk. 30c.

Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA JA CANADASSA:
1 vuosikerta $3.75; 6 kuukautta $2.00; 3 kuukautta $1.25; 1 kuukausi 50c.
SUOMEEN JA MUUALLE ULKOMAILLE:
1 vuosikerta $5.50; 6 kuukautta $3.00.

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa.
Telefooni: konttori 365, toim. 832.

1

KANSALLISKONVENTSIOONIN EDUSTAJAT OREGONIN VALTIOSTA.

Oregonoin valtion sosialistipuoluetta edustamaan St. Louisissa pidettävään Yhdysvaltain sosialistipuolueen kansalliskonventsiooniin valittiin lopullisesti valtion toimeenpanevan komitean kokouksessa viime sunnuntaina toverit: Victor J. McCone, Oregonin valtion sosialistipuolueen sihteeri, Albert Streiff, lakimies Portlandista ja W. N. Reivo, Toverin vastaava toimittaja. Näistä lähti toveri Reivo maanantaina illalla suoraan St. Louisia kohden matkalle, jotavastoin toverit Streiff ja Mc Cone eteläistä tietä yhtyäkseen Californian edustajien kanssa matkalla tarkotuksella käyttää matkustamistaan neuvotteluihin. Konventsioonin loputtua matkustaa tov. Reivo Chicagoon suomalaisen järjestön neuvottelukokoukseen.

KUN SYYLLISTÄ EI LÖYDETTY

Seattlessa käynnissä olevat oikeujutut ovat omiaan osoittamaan oikeuslaitoksen luokkaluonteen ja mädännäisyyden, jonka turvissa saatetaan pelailla miten vain, huolimatta ollenkaan siitä mitä kirjoitettu laki sanoo ja säätää.

Vasta päättynyt viinatrokarien juttu ei ole työläisille mistään merkityksestä muuten kuin osoittamaan, että mitä roskasimmatkin jutut saatetaan haudata kymmenien tuhansien dollarien virallisilla hautajaisilla, joissa pidetään viikkokausia pitkiä ja juhlallisia puheita, mutta loppujen lopuksi sekä syytetyt että syyttäjät lyövät veljen kättä ja syleilevät toisiaan onnellisina siitä että kenenkään ei tarvinnut mennä kärsimään rangaistusta, joten sama lain rikkominen saattaa alkaa jälleen uudelleen. Seattlen majuria vastaan nostetussa jutussa tuli selvääkin selvemmin ilmi että väkijuomia oli kuletettu kaupunkiin, ei pullottain ja vähissä erissä, vaan vaunulastittain kymmenien tuhansien dollarien edestä, mutta syyllisiä ei vain löydetty. Poliisit olivat löytäneet väkijuomia, laki kieltää niiden kulettamisen valtioon, oikeuslaitos tutkii asiaa, veronmaksajat maksavat kymmenien tuhansien dollarien laskut, mutta syyllistä ei ole olemassakaan valamiehistön mielestä. Sitovimmatkaan todistukset eivät riitä silloin kun sekä lautakunta että syyttäjä ja syytetty ovat kaikki saman luokan jäseniä, mutta annas olla että lautakunta ja syyttäjä kuuluvat samaan luokkaan, mutta syytetty alempaan, kuten on ollut laita San Franciscon pommijutuissa, joissa ei yhtään syytettyä vastaan ole voitu esittää minkäänlaista todistusta, niin tuomio kyllä annetaan. Ja samalla tavalla saattaa käydä Seattlessa käynnissä olevassa toisessa jutussa, jossa luokkasuhteet tulevat määräämiksi.

Kun yläluokan jäsen on syyttäjänä, tuomarina ja lautakunnan valitsijana, mutta työläinen syytettynä, niin riittää todistukseksi se että voidaan näyttää että sellainen rikos josta syytettyä syytetään on tapahtunut, vaikka syytetyn yhteyttä ei voitaisikaan millään tavalla todistaa, mutta kun suhteet ovat päinvastaiset, kun kaikki asianosalliset ovat yläluokan jäseniä, niin syyllisiä ei löydy vaikka todistukset olisivat minkälaisia, tuskin tunnustuksiakaan uskotaan.

Ja sitte vielä ihmetellään, jos työläisissä herää epäilys sellaista oikeuslaitosta kohtaan, jonka luokkaluonne on niin peittämättömän räikeä.

PALKAT NYKYISESTÄÄN PUOLTA KORKEAMMIKSI

Tässä lehdessä tavan takaa koetetaan repiä rikki sitä melko yleisenä esiintyvää harhakäsitystä, että tavarain hinnat tulivat nykyisen tilanteen päätyttyä putoamaan jotenkin sille tasolle kuin ne oli kolme vuotta taaksepäin. Ja samalla kehoitetaan työväkeä, kun tästä putoamisesta ei ole mitään toiveita, viipymättä ryhtymään kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin palkkojen korottamiseksi. Asian viimeksi mainittua puolta penkoessa on painostettu sitä seikkaa, että korottamisvaatimukset olisivat tehtävät nykyisten olojen perusteella, siis, että palkat tulisivat vastaamaan tämän hetken hintatasoa. Käytännössä tietäisi tämä sitä, että palkkoja olisi korotettava vähintäin 50%, sillä ainakin sen määrän ja hyvin luultavasti enemmänkin, on kohonnut työväelle välttämättömän elämisen välineiden yleinen hintataso. Tilastollisia numeroiota ei näistä asioista minulla ole — valitettavasti — juuri ollenkaan käytettävänä, — mutta luulenpa, että jokainen perheen äiti olisi valmis vaikkapa valallisesti todistamaan, sormet raamattukuorman päällä, että nykyisin tarvittaisiin vähintään puolta enemmän rahaa jokapäiväiseen elantoon, kuin siihen tarvittiin kolme vuotta takaperin.

Meillä on jälleen syytä koettaa hälventää sitä sumua, mikä työpalkka- ja hintakysymyksissä hämää suurten työläisjoukkojen silmiä. Ja tällä kertaa pyydämme erikoisesti palata asian siihen puoleen, mistä jo ennenkin niin paljo jo on paasattu, siihen nimittäin, että on aivan liian lapsellista jäädä odottamaan hintain tuntuvampaa putoamista. Muuttuisipa tämä nykyinen tilanne milloin hyvänsä ja toisipa sen päättyminen millaisia tilanteita tahansa, niin joka tapauksessa on kuitenkin aivan varma se, ettei mitään yleistä ja romahduksellista hintojen putoamista tapahtumaan tule, joitakin poikkeuksia lukuunottamatta. Ja tämä tosiasia vaatii myöskin palkkatason kohoamista. Palkkojen täytyy kohota elintarpeiden hintoja vastaavaksi, sillä todellisuudessa se, kuinka paljon vissillä rahasummalla saa elintarpeita, tekee ymmärrettäväksi onko rahapalkka korkea tai alhainen.

Jos perunat, esimerkiksi maksoivat kolme vuotta sitten 25 senttiä korilta ja nyt 75 senttiä samalta määrältä, niin palkka, jolla näitä perunoita täytyy ostaa, on alentunut, vaikka rahapalkka olisi vähän kohonnutkin.

Ellei rahapalkka kohoa elintarvehintojen kohotessa, alenee palkka todellisuudessa. Näin on käynyt Yhdysvalloissa. Todelliset palkat ovat nyt alhaisemmat kuin kolme vuotta sitten. Tämän tuntevat työläisperheet verratessaan nykyistä ruokapöytäänsä kolme vuotta sitten olleeseen, vaikkapa nykyisen rahapalkan vastaaminen kolme vuotta sitten saatuun rahapalkkaan näyttääkin, että nyt saadaan enemmän rahaa työstä kuin kolme vuotta aikasemmin.

Ja pitäkäämme mielessämme, että ruokatatvarakeinottelijat koettavat parhaansa pitääkseen hinnat nykyisessä korkeudessaan. Ja heillä on siihen mahdollisuuksia, sillä ruokatavarakauppa on trustiherrojen käsissä.

Elkäämme siis rakentako sille toivolle suuriakaan, että hinnat alenevat. Tilamme parantumisesta on toivoa vain työväen järjestöihin liittymisen kautta, mitkä yhdeltä puolelta korottavat palkkoja ja toisella rakentavat esteitä keinottelulle.

Järjestöihin siis työläismiehet ja naiset! — Raivaajassa, Lauri Brusila.

Yleisiä uutisia

I. W. W:N OIKEUSJUTTU.

(Jatkoa ensimäiseltä sivulta)

taistelijaa sullottiin satamassa automobiileihin, kuljetettiin iltapimeässä Beverly-puistoon, asetettiin sikokarsinaan, pakotettiin poistumaan karsinasta ahtaan aukon kautta, jossa pampuilla varustetut miehet seisoivat kahden puolen lyöden onnettomia uhreja. Uhrit saattoivat vain kulkea ahdasta kujaa, jonka muodosti toisella puolen loppumaton jono automobiilejä ja toisella puolen pitkä jono asestettuja miehiä. Miesten kulkiessa ohi kukin vuorostaan mätki uhreja mielihalunsa mukaan. Kun muutamat onnettomat aikoivat karkuun, otettiin nämä kiinni ja alistettiin ankarampaan rääkkäykseen. Eräs uhreista pääsi juoksemaan metsään ja hänen jälkeensä ammuttiin. Seuraavana aamuna kävivät deputit tarkastamassa metsää olisiko summassa ammuttu laukaus mahdollisesti sattunut. Kaiken tämän tulevat vastaajat todistamaan, sanoi puhuja, Everettin omien kansalaisten lausuntojen perusteella, jotka iltapimeässä olivat kuulleet rääkättyjen miesten avunhuutoja ja aamulla nähneet rääkkäyspaikalla verilätäköitä.

Provokatsionia harjoitettu.

"Tulemme edelleen todistamaan", jatkoi Moore, "että kauppiasten klubi oli palkannut kaksi Pinkertonin salapoliisia toimimaan i. w. w.:läisten keskuudessa ja että nämä salapoliisit olivat provokatsionitarkoituksessa i. w. w.:läisten mukana, kun nämä marraskuun 5:nä päivänä saapuivat Everettiin; että deputisheriffit olivat sulkeneet kaikki kulkutiet Everettin kaupunginlaiturilla, jonne laiva Verona matkustajineen saapui, että laiturille oli piiloitettu kiväärejä ja että sheriffi McRaen käytös laiturilla oli siksi uhkaavaa laatua, että syytetyillä oli syytä pelätä henkeään, niin vaikka oikeus ampua itsepuolustuksessa." Kerta kaikkiaan, jatkoi Moore, vastaajat tulevat todistamaan, että deputisheriffit olivat hyökkääjiä ja väkivallan alkuunpanijoita, eivätkä syytetyt i. w. w.:läiset.

Sen jälkeen Moore ilmoitti, että lautakunta viedään ampumapaikalle ja siellä heille tullaan osoittamaan se fyysillinen mahdottomuus, että sheriffi McRae tai muut deputit olivat voineet nähdä paikalta, jossa seisoivat, matkustajahytin kolmanteen ikkunaan ja tuntea siellä Tracyn, kuten olivat todistaneet. Todistukset tulevat osoittamaan, että Tracy oli laivan toisella puolella ja ampumisen aljettua oli hän kuten toiset laskeutunut kannelle laivan toiselle puolelle suojellakseen itseään lentäviltä kuulilta.

Mooren puheen loputtua sovittiin, että lautakunta lähtee ampumapaikalle ensi lauantaina, klo 5 tienoilla, jolloin nousuvesi on samalla korkeudella kuin marraskuun 5 p:nä puolenpäivän aikana, jolloin Verona laski tuohon murhasatimeen.

Vastaajien ensimäiseksi todistajaksi kutsuttiin I. W. W. liiton Seattlen paikallisosaston sihteeri, Herbert Mahler. Suorassa kuulustelussa Mahler kertoi pääpiirteissään I. W. W. liiton tarkoituksesta työväenjärjestönä ja osallisuudestaan puhujien lähettämiseen Everettiin. Sanoi lähettäenensä ensimäisen puhujan, James Rowanin viime elokuulla Everettiin puutavartyöläisten pyynnöstä, jotka olivat pitäneet kokouksen ja keskustelleet uuden järjestön perustamisesta paikkakunnalle. Ristikuulustelussa Mahler joutui selittämään saboteesi-kysymystä. Mahler todisti, että I. W. W. liiton puhujia oli aina kehoitettu noudattamaan poliisisäädöksiä.

Mainio propagandatilaisuus.

Mahlerin jälkeen kutsuttiin I. W. W. liiton kansallisorganiseeraaja, James P. Thompson todistamaan. Lennokas puhuja kun on, muodostui hänen todistuksensa suorassa kuulustelussa oivalliseksi propagandatilaisuudeksi, kun hän joutui selvittämään puheensa sisältöä, jonka oli pitänyt Everettin kadulla 22 p. elokuuta ennen vangitsemista. Kertoessaan työn ja pääoman vastakohdasta, työväen solidaarisuuden tarpeellisuudesta ja työväen kurjuudesta teollisuussuhteita tutkineen komissionin raportin mukaan, vallitsi oikeushuoneessa syvä hiljaisuus. Suuremmoinen oli vastakohta tämän tyynen, vilpittömän ja kaunopuheliaan työväenluokan taistelijan ja kansalaiskätyrien esiintymisellä. Hänen vastauksensa olivat alati valmiit, suorat ja johdonmukaiset jättämättä vähintäkään epäilemisen aihetta todistuksen vilpittömyyteen nähden. Thompsonin kuulustelua jatkuu huomenna. —S. Sm.

SOS. KONGRESSIMIES EHDOTTAA RAUHANNEUVOTTELUJA.

(Jatkoa ensimäiseltä sivulta)

Washington, D.C., 3 p. huhtik. —Presidentti Wilson, eilen illalla kongressin yhteiselle istunnolle pitämässään puheessaan, tehtyään ensin selkoa nykyisestä asemasta, jonka suhteen hänen mielestään olisi ryhdyttävä sellaisiin toimenpiteisiin, joihin hänellä ei ole perustuslain mukaan valtuutta ja syytettyään Saksan hallitusta tämän aseman aikaan saattamisesta mitään rajoituksia noudattamatta submariinien käytössä ja kieltämällä puolueettomien maitten laivoilta oikeuden asestautua 'puolustusta' varten, kehoitti kongressia julistamaan Saksan käyneen sotaa Yhdysvaltoja ja koko ihmiskuntaa vastaan. Tämän lisäksi hän neuvoi, että kongressin olisi annettava hallitukselle valtuudet käyttää kansan voimaa "Saksan pakoittamiseksi luopumaan sodasta". Sen jälestä hän sanoi:

"Tämä kaikki merkitseisi luonnollisesti läheistä yhteistoimintaa kaikkien niitten maitten hallitusten kanssa, jotka jo ovat sodassa Saksaa vastaan, yhteisen johdon käytäntöön ottamista, yhteisten toimien toteuttamista, ja sen lisäksi mahdollisimman pitkälle ulottuvan rahallisen luoton myöntämistä noille valloille **siinä merkityksessä, että meidän varamme tulisivat lisätyiksi heidän varoihinsa.**

Siihen kuuluisi maan kaikkien tuotantolähteitten järjestäminen ja varastojen käyttäminen sotatarpeitten valmistamiseen mahdollisimman nopeasti ja tuottavasti sekä mahdollisimman suuressa määrässä. Siihen kuuluisi laivaston pikainen kuntoon pano kaikin puolin, mutta etenkin kykeneväksi toimimaan vihollisen submariineja vastaan. Siihen kuuluisi Yhdysvaltain asestetun armeijan lisääminen, nykyisten lakien mukaan jo sodan aikana vähintäin 500,000 mieheen, joka olisi katsantokantani mukaan nostettava palvelukseen yleisen asevelvollisuusperiaatteen mukaan ja myöskin hallituksen valtuuttaminen lisäämään armeijaan säännöllisesti joukkoja lisää valmiiksi, käytettäväksi niin pian kuin tarpeelliseksi havaitaan ja voidaan miehiä saada harjoitetuksi.

Siihen kuuluu aivan luonnollisesti tarpeellisten käyttövarojen myöntäminen koottavaksi, sikäli kuin mahdollista tämän sukupolven aikana kannettavilla verotuksilla. Tämä siksi, että näyttää melkein epäviisaalta tarpeellisten käyttövarojen kokonaan lainaamisen kautta hankkiminen, sillä meidän velvollisuutemme on niin pitkälle kuin voimme suojella kansaa suurilta velkakuormilta.

Suorittaessamme täten otettua tehtäväämme, joka on täytettävä niin paljon kuin se omaa varustautumistamme häiritsemättä voi tapahtua, varustettava Saksaa vastaan jo sodassa olevia kansoja niillä varoilla, joita he voivat ainoastaan täältä taikka ainoastaan meidän avustuksemme kautta saada. He ovat sotarintamassa vihollista vastaan ja heitä on autettava kaikin keinoin mahdollisimman tehokkaasti taistelemaan."

Sen jälkeen presidentti puheessaan erikoisesti selostaa Yhdysvaltain menettelyä muitten kansojen arvostelun edessä ja väittää, että amerikalaiset sotaan sekaantuessaan tulevat taistelemaan "koko ihmiskunnan turvallisuuden, sivistyksen ja vapauden puolesta." Tämän hän tahtoo tehdä mailmalla tiettäväksi samalla kun senkin ettei puolueettomana pysyminen enään ole mahdollinen, kun Saksa on heittänyt merisodassa pois kaikki ennemmin hyväksytyt saartolait ja inhimillisyyden sekä alkanut sellaisilla aluksilla, joilla ei voi saartoa ylläpitää säännöllisesti, tuhoamaan vihollisten satamiin matkalla olevia laivoja, lukuunottamatta mitä ne kuljettavat, taikka minkä maan alaisia ovat.

Amerikalaisilla—niin vakuuttaa presidentti—ei ole halua valloittaa maita, eikä sillä ole toivoakaan sodan kautta niitä saada, mutta sotaan yhdytään sulasta "inhimillisyyden ylläpitämishalusta". Kun presidentti vielä mainitsee Venäjän vallankumouksesta sellaisena merkkinä, että kestävä rauha on pian tulossa ja vakuuttaa, että Saksan kansaa vastaan Amerikan hallituksella ja amerikalaisilla ei voi olla muuta kuin ystävällisiä tunteita, kääntyy hän selittämään, että Saksan hallituksen kanssa Amerika ei voi olla sovinnossa, sanoen:

"Yksi niistä seikoista, jotka ovat vakuuttaneet meitä siitä, ettei preussilainen itsevaltiainen hallitus voi koskaan olla ystävämme, on se, että heti nykyisen sodan alusta alkaen se on täyttänyt meidän pahaa aavistamattoman ja epäluulottoman maamme, yksinpä hallituksen virastotkin vakoojillaan, järjestäen toimintaan rikoksellisia salaliittoja juonittelemaan hallitusta rauhassa ja rauhan jälkeen, teollisuutta ja kaupankäyntiä vastaan. Todellisuudessa, nykyisin saatujen todistusten nojalla on varmaa, että vakoojia on ollut toiminnassa jo rauhan aikana ja että seikka, joka onnettomuudeksi ei ole selvästi todistettavissa, on kuitenkin tosiasiaksi todettu oikeuden hallussa olevilla todistuksilla useamman kuin yhden kerran, yleinen rauha tuli arveluttavasti häirityksi ja maan teollisuus uhatuksi Yhdysvaltain hallituksen turvissa diplomaattisissa tehtävissä toimivien virkamiesten johdannolla ja palkkaamina toimivien juonittelijoitten toimesta."

Tämän jälkeen puhuttuaan saksalaisten suunnitelmasta Meksikon nostattamisesta vihollisuuksiin Amerikaa vastaan ja muista seikoista johtuu presidentti vielä ollut huimaavan suuri. Mutta silloinhan vasta pääoman häikäilemättömyys huippuunsa kohoaakin, kun se alkaa tavotella sadasta prosentista yli meneviä voittoja. Materialismin hyenat ovat tällöin suuttakin ahneemmat.

Työväestökin toimii käytännöllisten tulosten puolesta. Meilläkin on tämän päivän aineellisia harrastuksia. Mutta me emme harrasta näitä etuja siinä muodossa kuin porvaristo. Porvaristo tallaa yhteisen edun yksilön etujen alle. Me tuomitsemme ankarasti tuollaisen tavan. Sosialidemokratia tuomitsee yksilön etuilemisen yhteisen kustannuksella, ja selittää, että työläisten on valvottava etujaan luokkana ja noustava taloudelliseen hyvinvointiin joukkona. Me emme ihaile lakonrikkurin moraalia, mutta tuomitsemme sen. Ja edelleen: Kun työväestö vaatii itselleen parempia palkkoja, lyhempää työaikaa ja muita aineellisia etuja, ei se vaadi mitään muuta kuin entistä suurempaa oikeutta saada nauttia omista työnsä tuloksista, entistä suurempaa osuutta omista huomistaan arvoista. Mutta porvaristo taistellessaan näitä työläisten vaatimuksia vastaan, taistelee toisten omaisuuksien riistämisen puolesta.

Näemme siis porvariston ja työväestön materialistisilla pyrkimyksillä olevan niin ison eron kuin yöllä ja päivällä. Porvariston käytännöllinen materialismi on suorastaan rikoksellista ja työväestön mitä suurimmassa määrässä oikeudellista. — K. L.

Porvarien ja sosialistien materialismi

Viimeisen vuosikymmenen aikana on puhuttu melkoisen paljon materialismista. Voidaanpa sanoa, että vasta viimeisen vuosikymmenen aikana on suuremmille työläisjoukoille alkanut selvitä, mitä materialismilla tarkoitetaan. Mutta sikäli kuin työväestön on onnistunut selvittää itselleen materialistisen oppisuunnan aakkoset, on porvaristo alkanut entistä enemmän polemiseerata materialistitsia oppeja vastaan. Porvaristo on tekeytynyt hyvin ihanteelliseksi ja julistanut aina selvemmin idealismin evankeliumia. Onpa tältä taholta menty niinkin pitkälle, että on julistettu sosialilimokratia kelvottomaksi juuri materialistisuutensa takia.

Materialistisia oppeja on kuitenkin joissakin muodoissa ilmennyt paljon ennen kuin sosialidemokratiasta mitään tiedettiin. Filosofinen materialismi on lähes yhtä vanhaa kuin inhimillinen ajattelu yleensä. Kysymys, miten tämä maailma on saanut alkunsa, mitkä voimat siinä hallitsevat ja mikä on ihminen ja mitkä tekijät hänen toimiaan johtavat, ja onko hän vain ohimenevä ilmiö, hetken elävä eläin, vai onko hän kuolematon ja toista elämää varten, ovat kysymyksiä, jotka ovat kautta aikojen herättäneet ajattelijain huomiota ja joista asioista on ollut erimielisyyttä. Epikurolaisessa filosofiassa hävaitaan jo varsin paljon vivahduksia siihen suuntaan, että kaikki, mitä maailmassa on ja tapahtuu, on vain aineen, materian, liikunnan ja lakien seurauksena. Ja n. s. valistusajan filosofit jo hyvin yleisesti väittävät, että maailmassa ei ole muuta kuin ainetta ja aineen liikuntaa. Niin ihminenkään ei ole muuta kuin tavallista monimutkaisempi aineesta muodostunut kone, jonka sieluelämän ja ajattelun, toiminnan ja pyrkimysten suunnan määrää tuon aineesta muodostuneen koneen mekaaninen työskentely. Ja erityisesti ihmisen sielun, varsinkin sen kuolemattomuuden suhteen, olivat jo epikurolaiset jyrkästi sitä mieltä, että ihmisen sielu kuolee ruumiin kanssa yhdessä.

Rooman kuuluisa oppinut, Plirius vanhempi, oli m. m. sanonut: "Inhimillinen turhamaisuus jatkaa ihmisen olemassaoloa edelleenkin sekä valehtelee haudantakaista elämää." Vanhan ajan viisaat saivat monista valistusajan filosofeista innokkaita kannattajia ja filosofisen materialismin edelleen kehittäjiä. Niinpä pääsi varsinaiseen vauhtiinsa sen seikan tutkiminen, onko ihmisellä vapaata tahtoa vai ei. Esiintyi monia nerokkaita ajattelijoita, jotka kielsivät ihmisen vapaan tahdon. He katsoivat ihmisen kaikkien töiden ja pyrkimysten johtuvan välttämättömästä pakosta. Ja näinä pakottavina voimina esiintyy yleisemmin aineelliset seikat. Ja se juuri mullistus, joka 19:sta vuosisadalla tapahtui luonnontieteiden alalla, on myöskin materialistisen ajatustavan voittokulun todistusta. Darvin ja Haeckel ovat, edellinen jättiläismäisillä käytännöstä otetuilla tosiasioilla ja jälkimäinen teoreettisen logiikan avulla, näyttäneet, että koko luomakunta on syntynyt ja edelleen aina korkeampiin muotoihinsa kehittyvät elinvoimaisesta materiasta. Kehitysoppihan kokonaisuudessaan nojautuu materialismiin.

Noista edelläolevista viittauksista jo huomataan, että materialistisen ajatustavan juuret ulottuvat hyvin kauas menneisyyteen. Ja kun tähän vielä lisätään, että niinä aikoina, jolloin porvaristo taisteli vallasta keskiaikaisen yhteiskunnan hallitsevia luokkia, aatelistoa ja papistoa vastaan, kohosi historiallinen materialismi selvästi näkyviin, olemme näin joutuneet sen materialismin puitteisiin, josta meitä syytetään. Onhan ihan selvää, että porvariston taistelu noita keskiaikaisen yhteiskunnan mahtajia vastaan, oli taistelua aineellisista eduista. Ja näinä aikoina näemmekin porvariston keskuudesta kohoavan ajattelijoita, joiden ajatustapa alkaa lähetä materialist. historiankäsitystä. Nämä ajattelijat eivät kuitenkaan jaksaneet kehittää materialistista historiankäsitystä selväksi ja johdonmukaiseksi järjestelmäksi. Tai ehkä voidaan sanoa: porvariston valtaan kohoaminen ei vielä edellyttänyt materialistista historian tuntemusta. Materialistinen historiankäsitys oli vasta välttämätön uudenaikaiselle köyhälistölle. Voidaanpa sanoa: materialistinen historiankäsitys ei sovellu lainkaan porvaristolle. Niin kauvan kuin porvaristo oli sorrettu ja halveksittu luokka, olisi tuollainen käsitys kylläkin soveltunut sille. Olisihan tämän historiankäsityksen valossa voitu osottaa porvariston valtaan nouseminen välttämättömäksi. Ja mikä käsitys tai oppisuunta on millekin ihmisryhmälle edullinen, sen se on valmis omaksumaan. Nykyään ei porvaristo voi mitenkään omaksua materialistista historiankäsitystä, koska tämän käsityksen valossa tulee porvariston valta kukistumaan samoin kuin kukistui aateliston ja papiston valta. Porvarillinen yhteiskuntahan ei kaikkine laitoksineen ole sen enemmän ijankaikkinen kuin mikä muu edellinen yhteiskunta tahansa. Ja taloudellinen kehitys kulkee nyt mitä selvemmissä merkeissä porvarillisen yhteiskunnan häviötä kohti. Käy kuten edellisissäkin yhteiskunnissa. Orjatuotannon yhteiskuntien sisään kehittyy vähitellen keskiaikaisen yhteiskunnan tuotannolliset tekijät. Rinnan tuollaisen kehityksen kanssa kehittyivät luokkavastakohdat aina kireämmäksi ja orjavaltioiden sisäiset ristiriidat huippuunsa. Syntyi valtavat orjakapinat. Niissä menehtyi orjavaltioiden fyysillinen voima ja yläluokan rappeutuminen kohosi huippuunsa. Nuo valtiot olivat siten kehittyneet elämän näyttämöltä pois pyyhkäistäviksi. Ne eivät voineet puolustaa itseään päälle käyvien vihollisten edessä. Näiden valtioiden raunioille kohosi keskiaikainen yhteiskunta.

Tämä keskiaikainen yhteiskunta kehitti pitkien vuosisatojen kuluessa vihdoin porvarillisen talousjärjestelmän idut. Syntyi viimein manufaktuuriteollisuus. Kehittyi sisäiset ristiriidat. Jo alkoi taloudellisessa elämässä yhä suurempaa osaa näyttelevä porvaristo vaatia valtiossa valtaa. Pääsi suurteollisuus valtaan. Kohosi porvaristo taloudellisen elämän herraksi. Menetti ritaristo sotilaallisen merkityksensä. Tapahtui vallankumous. Porvaristo nousi maailman valtaistuimelle.

Vähän enemmän kuin sata vuotta on eletty porvarillisen talousjärjestelmän puitteissa. Taloudellinen kehitys on mennyt hirvittävän nopeasti eteenpäin. Työn- ja tuotannonvälineet ovat tulleet luonteeltaan yhteiskunnallisiksi. Niiden omistuskin on jo osaltaan siirtynyt valtioiden ja muiden yhdyskuntien huostaan. Kapitalistisen tuotannon ristiriidat ovat kehittyneet elämää pahasti raateleviksi. Sekasortoa kaikkialla. Miljoonaisten työläisjoukkojen ihanteena on sosialistine valtio. Ja kaikki tosiasiat osottavat, että on vain ajan kysymys, koska nykyinen yhteiskunta lysähtää kasaan.

Siinä eräitä ääriviivoja historiallisesta materialismista. Ei se ole tuon hirveämpää. Mutta porvariston on mahdoton sitä omaksua, koska tämän opin tunnustaminen merkitseisi oman kuolemantuomion oikeaksi tunnustamista ja heitä vastassa seisovan vihollisen voittajaksi pääsemistä. Vastoin kaikkia historiallisia perusteita, vastoin kokemusta ja jokapäiväisen elämän antamia tosiasioita, täytyy porvariston uskotella itselleen, että porvarillinen maailma on ijankaikkinen ja sosialistinen maailma vain haaveilua. Ja kun näin on, silloin ilman muuta hylätään kaikki sellaiset opit, jotka tavalla tai toisella sotivat porvariston taloudellisten etujen määräämiä ihanteita vastaan. Heikäläiset oppineet saattavat edelleen märehtiä epikurialaisten ja mujden muinaisen klassillisen ajan filosofien viisauksia ja punnita valistusajan oppineiden materialismia, mutta historiallinen materialismi on vaikeaa omaksua. Se on yhtä vaikeaa sulattaa kuin jos rupeaisi tervaa juomaan.

Mutta onpa eräs laji materialismia, jota nykyajan porvaristo toteuttaa suurella mielihalulla. Se on käytännöllistä materialismia. Sen tunnuslause kuuluu: toimi niin, että hyödyt mahdollisimman paljon. Kaikki keinot ovat luvallisia ja siveellisiä näiden etujen tavoittelemisessa. Pois Kantin kategooriset imperatiivit ja siveyssaarnaajain muut normit, ihmisystävyys on hulluutta ja kanssaihmisten elämästä huolehtiminen typeryyttä. Noin ajattelee nykyään porvaristo. Aineellisten etujen tavoitteleminen on yksin järkevää. Ja niitä tavotellaan. Tuohon huutoon yhtyvät suuret porvarit, ja niin saamme kuulla näiden käytännöllisen materialismin edustajain moniäänisen konsertin voimakkaampana kuin koskaan ennen. Ja kuitenkin heidän vuosivoittonsa on jo edellisiltä vuo-